

Dagsorden for 19. møde i Kommunernes It-Arkitektur- råd

Dato: 29. august 2016

Sags ID: SAG-2015-05445
Dok. ID: 2247467

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 22

Indhold

Indhold	1
1. Velkommen og siden sidst.....	2
2. Indsatsen i initiativ 8.1 i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi	3
3. Høringssager:	4
4. Sikkerhedsprojekt på tværs af brugerportalsinitiativet.....	5
5. Fælleskommunale selvbetjeningsløsninger og komponenter	11
6. Arkitektur for sagsunderstøttelse og økonomistyring på socialområdet – LUKKET PUNKT.....	13
7. Effektive indkøb gennem e-handel	14
8. Digitalisering af arbejdsgange på overenskomstområdet	17
9. Status for program ”Sammenhæng og genbrug med rammearkitekturen” (SAGERA)	19
10. Status fra ’Kommunernes Data & Infrastruktur’ (KDI)	21
11. Evt.....	22

1. Velkommen og siden sidst

v. Henrik Brix, Formand for Kommunernes It-Arkitekturråd og Ghita Thiesen, KL

Dato: 29. august 2016

Sags ID: SAG-2015-05445

Dok. ID: 2247467

E-mail: ALB@kl.dk

Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 2 af 22

2. **Indsatsen i initiativ 8.1 i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi**

v. Peter Falkenberg, KL og Jens Krieger Røyen og Michael Bang Kjeldgaard, Digitaliseringsstyrelsen

Baggrund

Gode data og effektiv datadeling, initiativ 8.1 i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi, har identificeret en række leverancer samt en tidsplan for den kommende strategiperiode. I perioden indtil governance for hele den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi, herunder for initiativ 8.1, er på plads, kvalificeres leveranceplanen med de centrale interessenter.

Indstilling

Det indstilles, at:

- It-Arkitekturrådet tager den mundtlige orientering vedr. initiativet til efterretning
- It-Arkitekturrådet drøfter leveranceplanen for initiativ 8.1, særligt med henblik på prioritering af leverancerne

Sagsfremstilling

Initiativ 8.1 i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi har til formål at sikre bedre deling af data mellem myndigheder, borgere og virksomheder. Bedre deling som forudsætning for at opnå en række forretningsmæssige gevinster. Initiativet skal endvidere medvirke til at skabe rammerne for større sammenhæng og datagenbrug i den offentlige sektors digitale forvaltning.

Initiativet består af tre hovedelementer:

1. Fælles arkitekturstyring
2. Fælles rammer for gode data
3. Fælles rammer for infrastrukturer for datadeling

Digitaliseringsstyrelsen har identificeret en række leverancer, der skal skabe de nødvendige resultater. Disse er samlet i et udkast til en leveranceplan. Planen beskriver kort de enkelte leverancer, deres hovedbestanddele, samt hvornår de med fordel kan igangsættes, herunder leverancens udstrækning.

På mødet vil Digitaliseringsstyrelsen præsentere initiativets status samt leverancer i leveranceplanen.

Bilag

Bilag 1: Leveranceplan for initiativ 8.1: Gode data og effektiv datadeling - **FORTROLIGT**

Dato: 29. august 2016

Sags ID: SAG-2015-05445
Dok. ID: 2247467

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 22

Dato: 29. august 2016

Sags ID: SAG-2015-05445
Dok. ID: 2247467E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København Swww.kl.dk
Side 4 af 22

3. Høringssager:

Arkitekturrapport for Samarbejdsplatformen*v. Erling Hansen, KOMBIT og Nikolaj Skovmann Malkov, KL***Indstilling**

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet orienteres om arkitekturrapporten for Samarbejdsplatformen og de 6 indkomne høringssvar, der er resultatet af høring i netværket af kommunale it-arkitekter i juni 2016.

Bilag

Bilag 2: Høringssvar – samarbejdsplatformen

Arkitekturrapport for FLIS**Indstilling**

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet tager arkitekturrapporten for FLIS (Fælleskommunalt ledelsesinformationssystem) og det indkomne høringssvar til orientering.

Bilag

Bilag 3: Høringssvar - FLIS

4. Sikkerhedsprojekt på tværs af brugerportalsinitiativet

v. Kit Roesen, KL

Baggrund

I 2014 indgik Regeringen og KL en aftale om at realisere den brugerportal, som er aftalt i folkeskolereformen gennem det fælles brugerportalsinitiativ (BPI). BPI indebærer bl.a., at alle kommuner skal anskaffe to digitale løsninger til skolerne: Samarbejdsplatformen og en læringsplatform. Der er samlet set tale om betydelige investeringer både i kommunalt og fællesoffentligt regi til ca. 1.5 mio. brugere.

Som led i arbejdet med BPI og i lyset af bl.a. det generelt stigende fokus på digital sikkerhed i samfundet, et til stadighed ændret truselsbillede samt den kommende persondataforordning har det vist sig nødvendigt løbende at styrke sikkerheden i identifikation og autentifikation i BPI, da der i både Samarbejdsplatform og læringsplatforme i nogle situationer vil være behov for at håndtere personfølsomme data.

Det overordnede scope for BPI-programmet i KL på sikkerhedsområdet er at få balanceret brugervenlighed og kommunernes gode rammer for lovmedholdelighed ift. systemanvendelse. Det har vist sig nødvendigt med en øget indsats, og der er på den baggrund etableret et sikkerhedsprojekt under KL.

Indstilling

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet på baggrund af den følgende redegørelse for sikkerhedsprojektet drøfter og giver input til:

- Kommunernes rammer for at udfylde rollen som identitetsgarant.
- Pædagogers, læreres, administratorers og andre ansatte på skoleområdets muligheder for sikkert login ift. behandling af følsomme data.

Der redegøres for begge problemstillinger i afsnittet 'Baggrund for arbejdet med sikkerhed på tværs af BPI'.

Sagsfremstilling

Status for kommunernes anskaffelser

- Alle kommuner skal i august 2016 have påbegyndt en udbredelse af en **læringsplatform**, og have implementeret denne på alle skoler ultimo 2017. På nuværende tidspunkt har omkring 80 kommuner anskaffet omkring 7 forskellige læringsplatforme, mens de resterende kommuner er ved at teste løsninger, forventer at træffe valg inden for kort tid, eller på anden måde er i gang med en anskaffelsesproces.
- Samtlige kommuner har tilsluttet sig anskaffelsen af en fælleskommunal **Samarbejdsplatform**, der på skoleområdet bliver en

erstatning for det nuværende SkoleIntra. Samtidig har 92 kommuner valgt også at tilslutte sig løsningen for deres dagtilbud, svarende til 77% af alle børn i kommunale dagtilbud. Samarbejdsplatformen udbydes og forvaltes efterfølgende i regi af KOMBIT. Samarbejdsplatformen er blevet forsinket på grund af processen med afklaring af sikkerhedsspørgsmål, og vil være udrullet til alle kommuner i august 2019 på skoleområdet, og efterfølgende til dagtilbudsområdet.

Baggrund for arbejdet med sikkerhed på tværs af BPI

Behovet for håndtering af personfølsomme data stiller krav til etablering af en samlet sikkerhedsarkitektur for BPI, og herunder afdækning af UNI-Login som sikkerhedskomponent. Der vil desuden i de kommende år løbende gennemføres en række yderligere forbedringer af UNI-Login, samtidigt med at registreringsprocedurerne i kommunerne tilpasses tilsvarende.

I de samlede tiltag skal der findes en balance mellem behovet for blandt andet fleksibilitet, der må tilgodeses af hensyn til gennemførelse af undervisningen og kommunikation mellem brugerne i folkeskolen, og behovet for sikkerhed i løsningerne.

Identificerede sikkerhedsissues på tværs af det samlede program

Der er i BPI-programmet, og i samarbejdet med STIL, afdækket en række sikkerhedsissues, som vedrører det samlede program. Herunder findes en overordnet beskrivelse af de fire væsentligste problemstillinger.

1. To-faktor login til børn

NemID udstedes ikke til unge under 15, og der findes ikke i dag en to-faktor login til børn. Det kan give en række udfordringer i forhold til, at børn selv skal kunne tilgå f.eks. elevplanen, indgå i dialog med pædagogisk personale, følge egen progression og udvikling af samme, samt i tilfælde af, at elevopgaver indeholder følsomme oplysninger om elevens familie eller andre personer. Disse problemstillinger gælder både Samarbejdsplatformen og læringsplatformene.

2. Behandlingen af personfølsomme data

UNI-Login skal fungere som en-faktor login for forældre og pædagogisk personale, og hvor deres adgang til personfølsomme data sker vha. "en såkaldt step-up-model", som er en kobling mellem UNI-Login og NemID, hvor brugeren får et to-faktor login. Der er planlagt en række justeringer af UNI-login for at "step-up-modellen" vil kunne honorere kravene til sikring af følsomme personoplysninger. STIL arbejder i to trin, hvor der først udarbejdes løsninger, således at "step-up-modellen" kan leve op til den gældende lovgivning og honorerer kravene til sikring af personfølsomme data omfattet af bestemmelserne i Persondatalovens §§7 og 8. Efterfølgende arbejdes der videre med Uni-login, således at løsningen vil leve op til den Nationale Standard for Identiteters Sikringsniveau (NSIS) på niveau 3.

Dato: 29. august 2016

Sags ID: SAG-2015-05445
Dok. ID: 2247467

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 6 af 22

Der eksisterer ikke i dag en en-faktor loginløsning til NemID, som kan anvendes i brugerportalinitiativet. Den løsning vi kender fra banker, hvor det er muligt at logge ind med NemID brugernavn og password er udviklet af bankerne og kan ikke umiddelbart anvendes i det offentlige.

Hvad angår pædagoger, lærere, administratorer og andre ansatte på skoleområdet, er der pt. flere løsninger på håndtering af to-faktor login, men med hver med sine udfordringer ift. både omkostning og brugervenlighed. Der er desuden mulighed for at bruge eget NemID på samme vis som forældre, men kommunerne kan dog ikke kræve af deres ansatte, at de anvender deres personlige NemID.

Der er mulighed for at tilknytte en medarbejdersignatur. Denne løsning er kostbar for kommunerne og kan kun anvendes på et begrænset antal enheder. Alternativt kan medarbejdere oprettes på det administrative AD i kommunen. Denne løsning har ligeledes væsentlige omkostninger, både i licenser og administration.

Alle ovennævnte løsninger har forskellige udfordringer i en skole- og dagtilbudshverdag, og som en del af sikkerhedsprojektet skal dette analyseres nærmere.

3. Samlet sikkerhedsarkitektur

Der udarbejdes i regi af programmet en fælles sikkerhedsarkitektur for alle de elementer, der tilsammen udgør den fælles sikkerhedsløsning for BPI, herunder UNI -Login.

4. Identitetsgaranter

Kommunerne er identitetsgaranter i forhold til de brugere, der oprettes i UNI-Login. Det giver i det nuværende setup udfordringer i forhold til de redskaber og systemer, som kommunerne har til rådighed for at udfylde rollen som identitetsgarant. Det kommer særligt til udtryk i en problematisk oprettelse og styring af brugere i bl.a. de elev-administrative systemer, der ligger uden for BPI-programmet, samt uensartethed i forhold til, hvilke kilder der er autoritative.

Der er eksempelvis en udfordring i forhold til barn-forældrerelationer, idet relationen mellem barn og forældre ikke er knyttet til en autoritativ kilde som CPR-registret.

En anden problematik omhandler oprettelse og nedlæggelse af brugere, hvor der fx ikke nødvendigvis er sammenhæng mellem nedlæggelser af ansatte i lønsystemet og det skoleadministrative system, som leverer brugerdata til UNI-Login. En lignende problematik gælder roller og rettigheder, der ikke nødvendigvis er ens for samme bruger på tværs af systemerne. Årsagen til udfordringerne kan dels være at der er ringe eller ikke findes mulighed for integration mellem systemerne, der sørger for synkronisering og opdatering af data til brugeradministration, dels ift.

Dato: 29. august 2016

Sags ID: SAG-2015-05445
Dok. ID: 2247467

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 7 af 22

beskrivelsen af arbejdsgange for nedlæggelse og vedligehold af brugere på tværs af systemer.

Sikkerhedsprojekt på tværs af det samlede BPI

Der er i regi af programmet i KL etableret et sikkerhedsprojekt med det formål at analysere og etablere en samlet sikkerhedsarkitektur på tværs af det samlede program, som adresserer de ovennævnte problemstillinger. Arbejdet sker i tæt samarbejde med Styrelsen for IT og Læring (STIL) og KOMBIT.

KL og STIL har valgt PwC til opgaven omkring analyse og etablering af sikkerhedsarkitektur, og arbejdet blev påbegyndt primo juli.

Projektet har fire overordnede mål:

- Sikring af, at lovmedholdelighed i anvendelse af BPI-systemerne er mulig for kommunerne
- Minimering af uautoriseret adgang til systemer og data
- Brugere anvender og har tillid til BPI-systemerne
- Sikring af, at BPI-systemerne også i fremtiden lever op til gældende lovgivning

Der er identificeret fem primære output af projektet:

- En sikkerhedsarkitektur
- Beskrivne muligheder for, at kommunerne kan løfte rollen som identitetsgarant
- Rolle- og rettighedsstruktur for BPI
- Specificerede, sikre og brugervenlige loginløsninger til alle brugere af BPI
  - Herunder 1- eller 2-faktorlogin til:
    - Ansatte
    - Forældre
    - Børn
- Plan for aftaler, governance og proces for nyudviklinger i centrale komponenter

Sikkerhedsprojektet består af 5 overordnede indsatsområder som beskrives i det følgende; Foranalyse til sikkerhedsarkitektur, Samlet sikkerhedsarkitektur, Rolle- og rettighedsstruktur for BPI, Juridisk afklaring samt Governance, aftaler og ansvar.

Foranalyse til sikkerhedsarkitektur

Forud for udvikling af en sikkerhedsarkitektur ligger en foranalyse, der blandt andet vil indeholde en konsekvensanalyse. Med afsæt i analysens resultater skal sikkerhedsarkitekturen for BPI specificere hvorledes det ønskede sikkerhedsniveau opnås, samt gennem hvilke komponenter. Desuden skal foranalysen beskrive forslag til procedurer, roller og kompetencer i kommunerne, der kan sikre det tilstrækkelige sikkerhedsniveau. Analysen foretages af PwC, og er påbegyndt.

Dato: 29. august 2016

Sags ID: SAG-2015-05445
Dok. ID: 2247467

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 8 af 22

Samlet sikkerhedsarkitektur

Arbejdet med udarbejdelse af sikkerhedsarkitekturen gennemføres af PwC i tæt samarbejde med KL, STIL og KOMBIT. Det overordnede mål for sikkerhedsarkitekturen er at sikre, at de systemmæssige rammer understøtter lovmedholdelighed.

Den samlede sikkerhedsarkitektur skal særligt understøtte med:

- En beskrivelse af et systemlandskab i forhold til sikkerhed
- En beskrivelse af integrationsmetodikker i forhold til sikkerhed
- Vejledninger til administratorer og IT-ansvarlige

Et vigtigt mål for sikkerhedsprojektet er at gøre det lettere og mere overskueligt at arbejde med opsætning og drift af BPI løsningerne i det kommunale systemlandskab. Ønsket er, at den enkelte kommune kan hente vejledning og retningslinjer i forhold til de elementer og problematikker, der er fælles for kommunerne. Dette gælder eksempelvis ift. IT-revision og eftersyn fra Datatilsynet. De vigtigste resultater, som sikkerhedsarkitekturen skal understøtte, er at:

- Kommunale IT-ansvarlige kan tage oplyste valg i forhold til opsætning af systemer og sikkerhed på området
- Leverandører af læringsplatforme og Samarbejdsplatformen kan tage oplyste beslutninger om opsætning og integrationer
- Medarbejdere, der anvender læringsplatforme og Samarbejdsplatformen, kan agere i forhold til at sikre egne og andres data

Rolle- og rettighedsstruktur for BPI

Outputtet fra arbejdet med roller og rettigheder skal give en oversigt over brugeraktører, brugeraktørernes indbyrdes relationer og angivelser af deres beføjelser i det samlede BPI programs systemer. Dette kan hjælpe IT-ansvarlige og administrative medarbejdere i kommunerne med korrekt rolletildeling, men kan også bidrage til, at leverandører har mulighed for at sikre data på det rette niveau. De vigtigste resultater, som arbejdet om rolle- rettighedsstruktur skal understøtte, er at:

- Leverandører af BPI-systemer kan tage oplyste beslutninger om behandling af roller og dataobjekter
- Leverandører af systemer, der grænser til BPI-systemer, kan tage oplyste beslutninger om integration og behandling af roller og dataobjekter

Der er nedsat en arbejdsgruppe med deltagere fra KL, KOMBIT og STIL.

Juridisk afklaring

En del af arbejdet med at højne sikkerheden i BPI er en juridisk stillingtagen til:

- omfanget og kategorier af personfølsomme data
- hvad der anses som et tilstrækkeligt sikkerhedsniveau for hvilke typer af data

Dato: 29. august 2016

Sags ID: SAG-2015-05445
Dok. ID: 2247467

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 9 af 22

- hvordan sikkerhedsbehovet kan opfyldes for børn under 15 år, både inden for de nuværende rammer og i samspil med initiativet 7.5 om sikre ID-løsninger til børn i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2016-2020.

KL og STIL er i dialog med Digitaliseringsstyrelsen og Justitsministeriets databeskyttelseskontor. Det er særligt det principielle i beskyttelsen af børns data, der drøftes, og herunder særlovgivning på området i forhold til Persondataforordningen.

Governance, aftaler og ansvar

Det er nødvendigt at sikre, at systemerne også i fremtiden lever op til den til enhver tid gældende lovgivning om datasikkerhed, at systemerne spiller sammen indbyrdes og med de tilgrænsende systemer, samt at behovene hos brugerne stadig er afspejlet i løsningerne.

I sikkerhedsprojektet er der på den baggrund også inkluderet en afdekning af behov og muligheder for aftaledokumenter og anden type dokumentation, der kan sikre ovenstående. De vigtigste elementer omfatter:

- Databehandleraftaler
- Service level agreements (SLA)
- Governanceplaner
- Procedurer for nyudvikling og justeringer af centrale komponenter
- Roadmaps for nyudvikling og justeringer af centrale komponenter

Økonomi

Styregruppen for IT i Folkeskolen har bevilget midler til henholdsvis foranalyse og etablering af sikkerhedsarkitektur. KLs bestyrelse har desuden givet en ekstrabevilling til det samlede sikkerhedsprojekt.

Tidsplan for sikkerhedsprojektet

Foranalysen forventes færdig medio oktober 2016, og arbejdet med de resterende fire indsatsområder foregår sideløbende.

Den samlede sikkerhedsarkitektur kommer til review hos kommuner, leverandører og andre interessenter ultimo oktober, og den endelige arkitektur forventes færdig ultimo november 2016.

Bilag:

Bilag 4: Overordnet tidsplan, hvor de enkelte indsatsområder indgår.

Dato: 29. august 2016

Sags ID: SAG-2015-05445
Dok. ID: 2247467

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 10 af 22

5. Fælleskommunale selvbetjeningsløsninger og komponenter

v. Flemming Engstrøm, KL

Baggrund

Som en del af udmøntningen af den fælleskommunale digitaliseringsstrategi 2015-2020 har KL etableret programmet for Sammenhængende Digital Borgerservice.

To af programmets indsatser handler dels om at anskaffe 4-5 fælleskommunale selvbetjeningsløsninger, og dels om at udvikle en række fælles komponenter til brug for selvbetjeningsløsningerne.

Processen med at udvælge de områder, hvor der skal udvikles løsninger og komponenter er i gang, og i den forbindelse ønskes It-Arkitekturrådets input til kriterier for udvælgelse af komponenter og løsninger.

Indstilling

Det indstilles, at:

- It-Arkitekturrådet giver input til kriterier for udvælgelsen af de 4-5 områder, hvor der kan udvikles fælleskommunale selvbetjeningsløsninger, samt til hvilke fælles komponenter der i givet fald bør prioriteres.

Sagsfremstilling

Fælles komponenter til selvbetjeningsløsninger

Programmet for Sammenhængende Digital Borgerservice (SDB) forventes at specificere og anskaffe en række fælleskommunale komponenter, der kan anvendes bredt i alle selvbetjeningsløsninger. Hensigten er, at komponenterne skal gøre det nemt for kommunerne at få bygget nye selvbetjeningsløsninger og sikre genkendelighed for brugerne, ved at løsninger fx har en fælles kvitteringskomponent eller fælles betalingskomponent. Programmet samarbejder samtidig med staten om eventuel udvikling af fællesoffentlige komponenter. Der forventes således, at en række af komponenterne naturligt udvikles fællesoffentligt, mens andre udvikles fælleskommunalt.

For kommunerne antages anvendelsen af fælles komponenter at betyde, at digitale løsninger kan udvikles hurtigere og billigere.

Udviklingen af komponenterne forudsætter, at der kan etableres finansiering af udviklingen af en række fælleskommunale løsninger, jf. næste afsnit.

Dato: 29. august 2016

Sags ID: SAG-2015-05445
Dok. ID: 2247467

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 11 af 22

Fælleskommunale selvbetjeningsløsninger

Programmet etablerer grundlaget for at anskaffe/udvikle 4-5 fælleskommunale selvbetjeningsløsninger. Der skal være tale om sammenhængende og tidssvarende løsninger, der sætter en ny standard for kommunale selvbetjeningsløsninger. Disse løsninger vil være de første, hvor de fælles komponenter og den nye tilgang til forbedret brugeroplevelse anvendes. En del af processen frem mod beslutningsgrundlaget vil være at fastlægge kriterier for udvælgelse af løsningerne med udgangspunkt i deres værdi for kommunerne.

En central erkendelse fra bølgeplanen i den foregående strategiperiode er, at det er nødvendigt med en stærkere fælleskommunal indsats for at komme længere med at tilbyde effektive og gode løsninger og samtidig nedbringe omkostningerne. Mange kommuner efterlyser fælleskommunale løsninger til selvbetjening og giver generelt udtryk for, at den enkelte kommune ikke kan skabe den indkøbskraft, som er nødvendig for at løfte løsningernes kvalitet tilstrækkeligt.

Der er derfor et udbredt ønske om en fælles tilgang til markedet, dels i forhold til fælles krav, og dels i forhold til anskaffelse af fælleskommunale selvbetjeningsløsninger på enkelte områder.

Programmet vil på denne baggrund samle kommunerne om fælles anskaffelse/udvikling af 4-5 digitale borger- og/eller virksomhedsløsninger inkl. nødvendige forudsætninger, bl.a. en række komponenter til digital service. Programmet skal i første omgang etablere grundlaget for anskaffelse af løsningerne.

Løsningerne giver kommunerne bedre og billigere løsninger samt baner vejen for udvikling af fælles komponenter, som vil have effekt på alle øvrige selvbetjeningsløsninger.

Selve anskaffelsen af løsningerne forventes foretaget af KOMBIT, alternativt via et af de kommunale it-fællesskaber.

Beslutningsprocessen

Programmets nuværende mandat og projektøkonomi er begrænset til udarbejdelse af et beslutningsgrundlag for valg af de 4-5 løsninger med tilhørende komponenter. Beslutningsgrundlaget skal således anviser finansiering for den videre proces samt selve anskaffelsen.

Beslutningsgrundlaget forventes etableret inden nytår således at beslutningsprocessen kan gennemføres primo 2017 med forventet eksekvering i umiddelbar forlængelse af beslutningen.

Der er indgået kontrakt med et konsulentfirma, som hjælper med at kvalificere beslutningsgrundlaget. Og der gennemføres en afklaringsproces frem mod nytår som, så vidt muligt, inddrager alle relevante interessenter.

Dato: 29. august 2016

Sags ID: SAG-2015-05445
Dok. ID: 2247467E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København Swww.kl.dk
Side 12 af 22

6. Arkitektur for sagsunderstøttelse og økonomistyring på socialområdet – LUKKET PUNKT

v. Michal Ingvald Engstrand, KL

Indstilling

Det indstilles, at:

- It-Arkitekturrådet drøfter foranalysens hovedkonklusioner og anbefalinger.
- It-Arkitekturrådet i forlængelse heraf drøfter, hvilke aktører og projektinitiativer, der med fordel forventes at få gavn af rammearkitekturens standarder som en del af løsningen og hvordan KL bedst kan understøtte realiseringen heraf.
- It-Arkitekturrådet kommer med yderligere bud på, hvordan kommunerne, KL og KOMBIT konkret kan bidrage til at fremme indsatsen for sammenhængende styring og effekt i kommunerne, med særlig fokus på rammearkitekturens standarder.

B

Dato: 29. august 2016

Sags ID: SAG-2015-05445
Dok. ID: 2247467

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 13 af 22

7. Effektive indkøb gennem e-handel

v. Mette Lya og Peter Østergaard, KL

Baggrund

I det fælleskommunale Styrings- og Effektiviseringsprogram (SEP) har kommunerne peget på, at det er en stor barriere for at udbrede e-handel, at der ikke er en fælles standard i forbindelse med e-handel. Det fremhæves bl.a., at der mangler en fælles standard for de e-handelskataloger, som kommunerne indlæser i deres e-handelssystemer, og som er omdrejningspunktet for disponenternes bestilling af varer.

Der er i forlængelse heraf behov for at analysere udfordringer og løsninger i forhold til standarder for e-handel nærmere. Det vil sikre, at KL i dialogen med staten har de bedste forudsætninger for at finde løsninger, der imødegår de udfordringer, som kommunerne oplever.

Indstilling

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet:

- Giver opbakning til, at der foretages en analyse og udboring af problemstillingen vedrørende standarder til understøttelse af effektiv e-handel.

Sagsfremstilling

I en tid med stramme økonomiske rammer er effektive indkøb gennem e-handel en af vejene for kommunerne til at realisere effektiviseringsgevinster. e-handel reducerer transaktionsomkostningerne i forbindelse med indkøb og sikrer samtidigt, at kommunerne i højere grad køber ind på de indkøbsaftaler, der er indgået med leverandører (compliance).

Kommunerne oplever det imidlertid som en stor barriere for udbredelsen af e-handel, at der ikke er en fælles standard for e-handelskataloger. For leverandørerne betyder det også, at de skal levere og vedligeholde e-handelskataloger til flere forskellige e-handelssystemer. Der er således næppe tvivl om, at arbejdet med standarder er vigtigt i forhold til at realisere det potentielle, der er forbundet med e-handel.

Der er i den forbindelse også en erkendelse af, at udfordringerne i forhold til standarder ikke kan løses af den enkelte kommune, men derimod formentligt forudsætter en national løsning, fx en fælles national standard for e-handelskataloger.

Behov for at analysere problemstillingen nærmere

På baggrund af ovenstående er det i flere forskellige sammenhænge et prioritet, strategisk indsatsområde at understøtte e-handel. For det første fremgår det af økonomiaftalen for 2017, at KL og regeringen er enige om at sikre de bedst mulige betingelser for e-handel ved at understøtte udbredelsen af fælles standarder for bl.a. e-kataloger.

Dato: 29. august 2016

Sags ID: SAG-2015-05445
Dok. ID: 2247467

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 14 af 22

For det andet har KL og kommunerne i fællesskab etableret det fælleskommunale styrings- og effektiviseringsprogram, hvor et af de syv projekter i første bølge netop handler om effektive indkøb gennem e-handel, herunder også problemstillingen vedrørende standarder for e-handel.

For det tredje handler et af initiativerne i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi om at understøtte digitalisering af udbuds- og indkøbsprocessen. Det er helt oplagt, at spørgsmålet om standarder også vil blive en del af dette arbejde, så i forbindelse med den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi, skal KL også kunne "stikke og bekende" i forhold til dette tema.

Der er med andre ord tale om et vigtigt strategisk indsatsområde, og der er allerede i et vist omfang fokus på de udfordringer, som kommunerne oplever. Det er imidlertid kendetegnende for drøftelserne med kommunerne og staten, at de indtil videre foregår på overskriftsniveau. Der er således et betydeligt behov for at analysere og udbore problemstillingen yderligere.

Hvis KL i dialogen med staten skal kunne varetage kommunernes interesser bedst muligt og medvirke til at imødegå de udfordringer, som kommunerne oplever, er der behov for at tilvejebringe mere viden om problemstillingen. Ved at analysere problemstillingen nærmere vil den kommunale sektor i dialogen med staten kunne gå fra overskriftsniveau til indholdsmæssig drøftelse af konkrete udfordringer og løsningsmuligheder på forretningsområdet.

Det foreslås derfor, at der gennemføres en dybdegående analyse af de konkrete udfordringer og mulige løsninger, der knytter sig til problemstillingen om standarder i forhold til e-handel.

Aspekter der skal afdækkes i en dybdegående analyse

Der er en række aspekter, som med fordel kan undersøges i forbindelse med en nærmere analyse af problemstillingen vedrørende standarder til understøttelse af e-handel. Nedenfor præsenteres eksempler på nogle af de hovedspørgsmål og underspørgsmål, det er relevant at stille skarpt på i analysen:

- Hvor opstår udfordringerne i forhold til manglende standarder?
  - Er det alene i forbindelse med indlæsning og vedligeholdelse af e-kataloger, at problemet opstår?
  - Eller er der også udfordringer i forbindelse med andre delprocesser af e-handel, herunder bestilling, levering, fakturering, betaling, kontering i økonomisystemet mv.
- Hvor stort er problemet, og hvori består gevinsten helt præcist for kommunerne?
  - Hvor stor en barriere er udgør manglende standarder i forhold til udbredelse af e-handel?
  - Hvilke type gevinster vil kommunerne helt præcist opnå, hvis udfordringerne med standarderne bliver imødegået? Og hvad er fordelene for leverandørerne?
- Hvad er udfordringerne helt præcist – og hvilke løsninger kan skitseres?
  - Er der behov for at udvikle nye standarder, eller ændre eksisterende standarder?

Dato: 29. august 2016

Sags ID: SAG-2015-05445
Dok. ID: 2247467

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 15 af 22

- Eller handler det i virkeligheden "bare" om at gøre eksisterende standarder obligatoriske (som det kendes fra e-fakturaer)?
- Er det i givet fald alle elementer i en standard, der skal være obligatoriske, eller består løsningen af at gøre nogle dele af en standard obligatorisk og andre dele frivillig?
- Er der udelukkende tale om tekniske formater eller er udfordringen også, at der mangler et fælles sprog for, hvad der skal angives i de forskellige felter i et e-handelskatalog (fx. om der skal stå kasse eller boks)?
- Hvilke løsninger kan der skitseres?

Det skal understreges, at ovennævnte spørgsmål ikke er en udtømmende liste. Men eksemplerne på spørgsmål illustrerer, at der er behov for at komme tættere på problemstillingen.

Gennemførelse af analyse

Der lægges op til, at analysen gennemføres i 2. halvår 2016 og afsluttes primo 2017. Med henblik på at afdække bl.a. ovenstående spørgsmål vil der blive gennemført en række kommunebesøg. Der lægges endvidere op til en dialog med Statens og Kommunernes Indkøbs Service (SKI) om problemstillingen. Det er ligeledes forventningen, at der vil være behov for at gå i dialog med og afholde et eller flere møder med både en leverandør af et e-handelsystem og med de "almindelige" vareleverandører.

Efter behov inddrages også KOMBIT, Digitaliseringsstyrelsen, Dansk Standard mv. Såfremt den foreslåede analyse gennemføres, vil analysens resultater blive forelagt It-Arkitekturrådet.

Dato: 29. august 2016

Sags ID: SAG-2015-05445
Dok. ID: 2247467

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 16 af 22

8. Digitalisering af arbejdsgange på overenskomstområdet

v. Frank Hedegaard, Anders Lillienfryd Holte og Nikolaj Skovmann Malkov, KL

Baggrund

Som et led i Overenskomstforhandlingerne 2015 blev der imellem Forhandlingsfællesskabet for de faglige organisationer og KL og Danske Regioner aftalt et digitaliseringsprojekt. Projektet har til formål at undersøge mulighederne for at digitalisere en række arbejdsgange imellem kommunerne som arbejdsgivere og de faglige organisationer.

Indstilling

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet:

- Tager orientering om projektet til efterretning
- Kommer med input til mulige øvrige potentialer og opmærksomhedspunkter for digitalisering på overenskomstområdet
- Forholder sig til de skitserede tilvejebringelsesscenarier for en tjeneste til Unikt ID og sammenhængen til rammearkitekturen.

Sagsfremstilling

Ved overenskomstforhandlingerne i 2015 aftalte Forhandlingsfællesskabet og KL, henholdsvis Danske Regioner, at gennemføre et projekt for at undersøge mulighederne for at understøtte digitalisering af en række arbejdsgange knyttet til udveksling af oplysninger mellem arbejdsgiveren og de faglige organisationer i henhold til en række aftaler og overenskomster.

Med afsæt i særligt Digital Post og fællesoffentlige standarder er det formålet at beskrive, hvordan udvekslingen af informationer kan ske nemt, billigt og hensigtsmæssigt for alle parter. En vigtig leverance er et fælles aftalt metadataformat, så udveksling af oplysninger og efterfølgende fordeling i modtagende organisation kan ske nemmest muligt.

Projektet inddrager endvidere erfaringer og viden fra et forudgående analysearbejde i et samarbejde mellem Region Sjælland og FOA.

Efter en gennemgang af respektive aftaler har parterne identificeret en række mulige relevante arbejdsgange, hvor projektet skal udarbejde forslag til standarder for udveksling af oplysninger parterne imellem.

- Identifikation af medarbejdere på tværs af systemer
- Oplysninger om ansættelser
- Forslag til lønindplacering af nyansatte
- Udveksling af lønoplysninger forud for lønforhandlinger
- Oplysninger om afskedigelser
- Anmeldelse af tillidsrepræsentant
- Oplysninger om løn- og ansættelsesforhold for de personer, som tillidsrepræsentanten repræsenterer.
- Udarbejdelse af et digitalt redskab til arbejdsgivernes ansøgning om AKUT-refusion (refusion for TR's fravær i forbindelse med deltagelse i uddannelse, møder og kurser)

Dato: 29. august 2016

Sags ID: SAG-2015-05445
Dok. ID: 2247467

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 17 af 22

Initiativet omkring identifikation af medarbejdere på tværs af systemer og organisationer er særligt relevant, da det er en forudsætning for en effektiv digitalisering af de øvrige arbejdsgange. For at kunne lave en meningsfuld udveksling af oplysninger mellem arbejdsgiver og de faglige organisationer er det nødvendigt at kunne identificere medarbejderen/medlemmet entydigt. Datatilsynet har imidlertid udelukket brug af CPR-nummer til identifikation. FOA og Region Sjælland har haft en dialog med Datatilsynet og har på den baggrund fundet tilstrækkelig lovhjemmel for en løsning, hvor de kan lave de nødvendige udvekslinger og identificere medarbejderen ved hjælp af bl.a. arbejdssted og medarbejdernummer. En arbejdsgiver må dog ikke vide, om en ansat er medlem af en fagforening og i givet fald hvilken.

På den baggrund er der identificeret et behov for, at der etableres en neutral brokerløsning, der kan veksle CPR-numre til medarbejdernumre, hvis den rekvirerende faglige organisation har den ansatte som medlem eller er dækket af overenskomstområdet, og som kan køre hos en 3. part, hvor hverken kommunen eller den faglige organisation umiddelbart kan tilgå data, de ikke har adgang til.

FOA og Region Sjælland har specificeret en løsning og indhentet tilbud på en løsning, der i første omgang på pilotbasis kan etablere en sådan Unikt-ID broker. Løsningen er i realiteten et register og en række services, udstillet til hhv. arbejdsgivere og de faglige organisationer. I beskrivelsen lægges vægt på, at løsningen også skal kunne håndtere andre organisationers behov og med mulighed for at kunne udvide med eventuelle øvrige arbejdsgange. Løsningen vil ved hurtig etablering hurtigt kunne bringes i anvendelse i forhold til at realisere nogle af de ønskede gevinster på digitalisering af arbejdsgangene. Det bør dog overvejes, om ikke en sådan anskaffelse, hvis den skal være en del af den kommunale it-portefølje, bør følge samme proces som øvrige fælleskommunale anskaffelser. Dvs. at den beskrives og analyseres i forhold til anvendelse af den fælleskommunale rammearkitektur, samt at det analyseres, om der er øvrige potentialer, der eventuelt kan indfris i samme omgang, hvis der er kommuner, som kan påpege sådanne øvrige potentialer.

Da løsningen ikke blot har karakter af at være udstilling af data eller funktionalitet fra kildesystemerne, men også vil skulle holde et register, er det ikke umiddelbart vurderet som en mulighed at udstille den via Serviceplatformen.

Dato: 29. august 2016

Sags ID: SAG-2015-05445
Dok. ID: 2247467

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 18 af 22

9. Status for program ”Sammenhæng og genbrug med rammearkitekturen” (SAGERA)

v. Vibeke Normann, KL

Baggrund

Kommunernes It-Arkitekturråd fungerer som overordnet styringsorgan for programmet. Ud fra kvartalsvise progressionsrapporter fra programlederen rådgiver rådet KL og KOMBIT om programmets prioriteringer.

Indstilling

Det indstilles, at:

- It-Arktektrådet godkender status for programmet og giver input til det videre arbejde

Sagsfremstilling

Programmet 'Sammenhæng og Genbrug med Rammearkitekturen' blev endelig godkendt af KLs bestyrelse den 19. maj 2016.

Siden har KL:

- Organiseret programmet med roller og ansvar. Den interne styregruppe er sammensat af ledelsesrepræsentanter fra KOMBIT og KL. Projektejer er Ghita Thiesen. Den nuværende programleder Kaare Pedersen, skifter job pr 1. sep. ud af KL, og der er rekrutteret en ny programleder, Jan Struwe Poulsen, der starter 1. oktober 2016. Derudover er der indkøbt ekstern konsulenthjælp ved Celuma, Tim Daniel Hansen, til at støtte med såvel programledelse som gennemførelse af konkrete projekter
- Kommunerne er informeret om programmet og sammenhængen til det fællesoffentlige arkitekturarbejde på informationsmøder den 15. og 16. august 2016
- KOMBIT og KL er cirka halvvejs i konsolidering af rammearkitekturen 1.0. I as is-analysen er det blevet klart, at der er behov for at gøre governance tydeligere og at sikre, at de arkitekturprodukter, der ligger på rammearkitektur.dk alle lever op til en aftalt minimumsstandard for det givne produkt, samt at alle arkitekturprodukter har været igennem governanceprocessen. På rammearkitektur.dk kan der derudover ligge produkter, der tydeligt er i en idefase – altså endnu ikke har været gennem governance.
- Arbejdet med at udarbejde en udvidet governancemodel og et målbillede for rammearkitekturen 2020 er ligeledes halvvejs, og et forslag forventes forelagt It-Arktektrådet på mødet i december. Færdiggørelse af governance og konsolidering er forudsætningen for alle andre aktiviteter i programmet.
- Stillingen som redaktør af rammearkitektur.dk er besat pr. 1. september med Thomas Tim Jensen.
- Arkitekturnetværk er udbudt i samarbejde mellem KITA, KOMBIT og KL og har pt 72 tilmeldte kommuner.

Dato: 29. august 2016

Sags ID: SAG-2015-05445
Dok. ID: 2247467

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 19 af 22

- KL har indledt projektbeskrivelse på Kravbank og "Den gode anskaffelse med rammearkitekturen". Det sker i samarbejde med KOMBIT, SKI og interesserede kommuner.

Dato: 29. august 2016

Sags ID: SAG-2015-05445
Dok. ID: 2247467

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 20 af 22

10. Status fra 'Kommunernes Data & Infrastruktur' (KDI)

v. Kenneth Møller Johansen og Sisse Bang, KOMBIT

Mundtlig orientering om Støttesystemerne, Kommunernes Datafællesskab og Serviceplatformen.

Dato: 29. august 2016

Sags ID: SAG-2015-05445
Dok. ID: 2247467

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 21 af 22

11. Evt.

Dato: 29. august 2016

Sags ID: SAG-2015-05445
Dok. ID: 2247467

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 22 af 22